

VT VZ 14: 2008-2013

Vzdělávání žáků s PAS

doc. PhDr. Barbora Bazalová, Ph.D.

Interní spolupracovníci

PhDr. Jana Nováková, Ph.D.

PhDr. Lucie Procházková, Ph.D.

Externí spolupracovníci z SPC

Štolcova

Mgr. Zuzana Žampachová

Mgr. Martin Polenský

Mgr. Lenka Budínová

Výsledky výzkumných šetření:

- Edukace

- Diagnostika

- Rapidní nárůst, prevalence, příčiny

- Podpora rodin

Barbora Bazalová

**PORUCHY
AUTISTICKÉHO SPEKTRA
V KONTEXTU
ČESKÉ PSYCHOPEDIE**

BRNO 2012

Barbora Bazalová

PORUCHY AUTISTICKÉHO SPEKTRA

Teorie
Výzkum
Zahraniční zkušenosti

BRNO 2011

Charakteristika výzkumů

Inkluzivní
vzdělávání
v JmK

- 11 parciálních
šetření

Diagnostika
a podpora
rodin v ČR

- 4 parciální
šetření

Inkluzivní vzdělávání v JmK

- Statistika výskytu PAS a diagnóz v JmK a ČR
- Statistika výskytu AS, VFA a mimořádného nadání
- Statistika inkluze
- 2 pilotáže ve školách
- Šetření inkluze ve školách - stěžejní kvantitativní výzkum, modifikace dotazníku z Německa
- Analýza potřeb pedagogů při edukaci žáků s PAS
- Příklady dobré praxe v kazuistických studiích
- Studie inkluze pohledem pedagoga
- Studie inkluze pohledem žáka
- Inkluze se zaměřením na sociální aspekty

Výskyt PAS v **ČR**: cca **5 000**

Výskyt v JmK: více než **1 000**,
otevřeno **23 tříd**

Prevalence **1/100, 4 :1** (AS **10 : 1**)

Nejčastěji **DA** (platí i pro JmK a ČR),

ČR: nejvíce **žáci ZŠ**

Zpřesnění diagnostiky, systematizace poradenství, zařazování AS, další faktory závislé na etiologii, nedodržování zásady komplexnosti při diagnostice

Výsledky šetření inkluze

▫ AS a VFA IQ norma- **inkluzivní vzdělávání**

▪ Vyrůstající trend **inkluzivního vzdělávání**

• 2009 - **46 %** žáků s PAS v ČR

• **1. stupeň**

Charakteristika analýz v JmK

Univariační analýza

- 34 výzkumných otázek, 5 oblastí, u PAS přínosnější než analýza bivariační

Bivariační analýza

- Vztahy a rozdíly mezi žáky
- 2 položky: proškolení pedagogů, problémové chování ve vztahu k místu, kontaktu, vyhraněnému zájmu, nutkavému chování

Výsledky šetření inkluze JmK

- Učitelé mají pouze **1-2 roky** praxi u PAS

- Učitelé **nemají** žádné školení o PAS

- **Nutnost školení pedagogů**

- PAS vyžaduje **více pozornosti, chování**

- Ve třídách **11-20 žáků**, někdy více

- Někdy i **9-12 dalších žáků se SVP**

- Stále nedostatek **asistentů pedagoga**

- Nedostatek **podpory** ze strany škol

- **Návrh na zlepšení**

- **Zapojení** do kolektivu **uspokojivé**

- Nutná úprava **učebních pomůcek**

- **Ochota** žáka s PAS dále vzdělávat

Výsledky šetření ze speciálních tříd

-
- Strukturované učení **3 roky**, ověřena vhodnost

-
- **učebnice a pomůcky**

-
- **Výroba pomůcek studenty MU**

-
- Dostatečné **personální obsazení**

-
- Uspokojivá **podpora poradenských zařízení**

Výzkum diagnostiky a rodin v ČR

Diagnostika a podpora rodin v ČR

• 4 parciální šetření

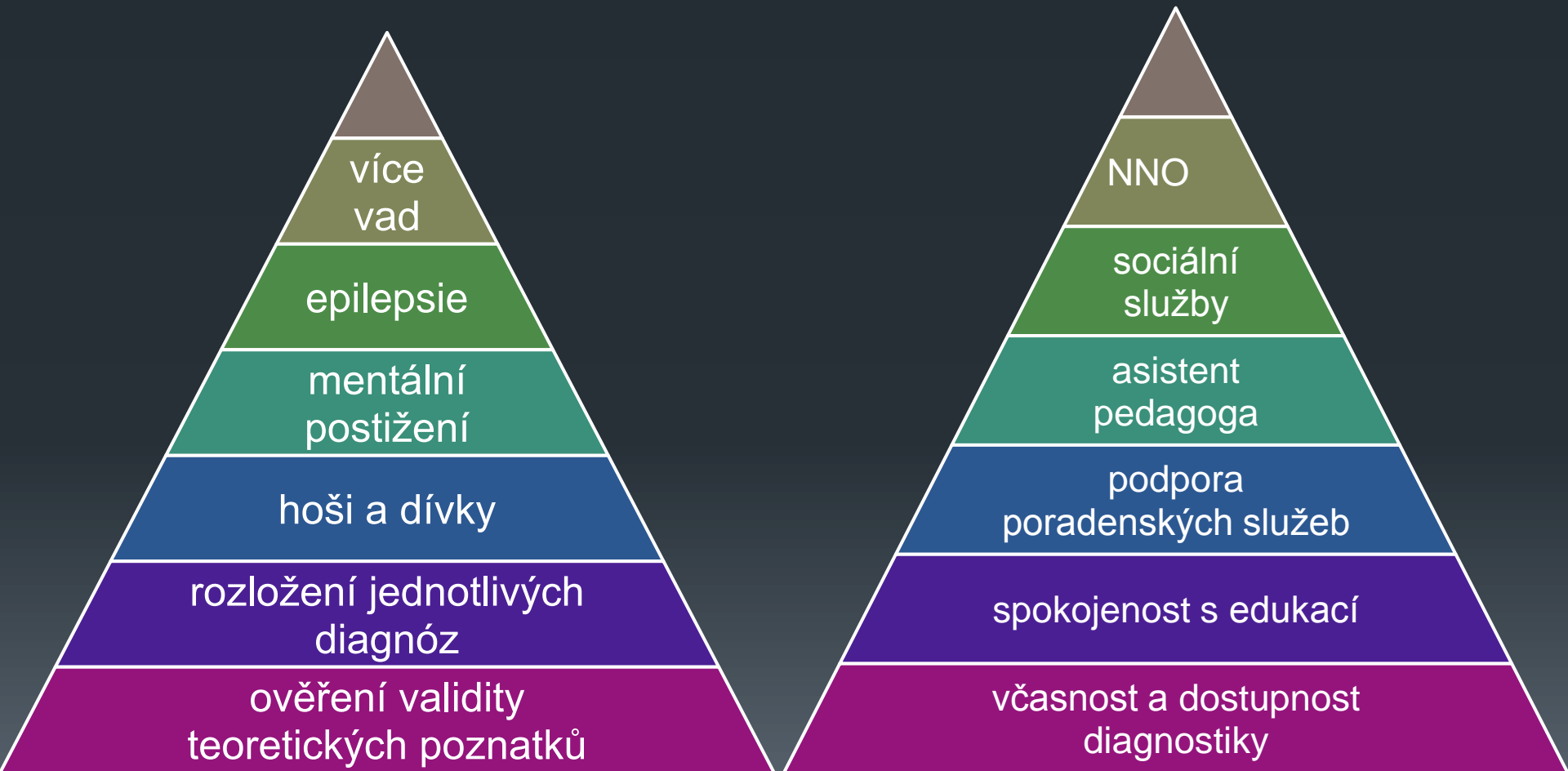
• Pilotáž

• Hlavní šetření: **4 oblasti**: statistiky, diagnostika, edukace, sociální služby

• Analýza metodické podpory pedagogů

• Analýza vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíle výzkumu

Charakteristika analýz v ČR

Univariační analýza

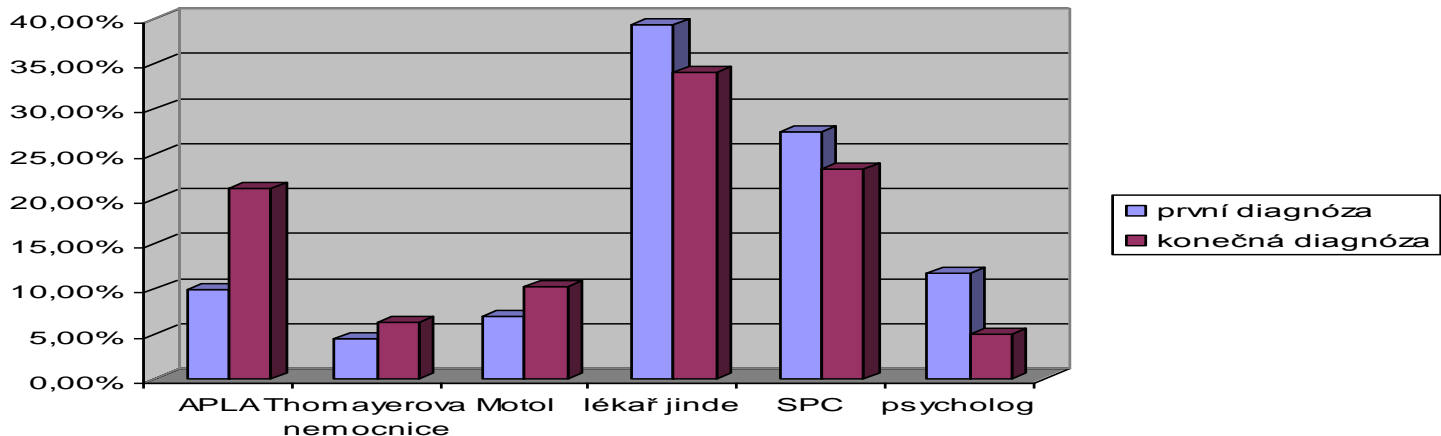
- 237 rodin s dětmi s PAS,
- 4 oblasti

Bivariační analýza

- dětský autismus
- Aspergerův syndrom
- mentální postižení

Výsledky šetření

- Nejčastější dětský autismus, projevy v oblasti triády, chlapci, 7-10 let
- Mentální postižení v 50%, Epilepsie 5 %
- Přidružené postižení (ADHD) 30 %
- Mimořádné nadání 55 %, Agresivita 52 %, Hypersenzitivita 58 % (zvuk), Diety méně
- **Diagnostika:** projevy ve 2-3 letech 47 %, 1 dg. ve 3 letech, finální v 3-4 letech

Edukace a sociální oblast

- Inkluze 29 %, speciální škola 71 %, spokojenost se vzděláváním 88 %, spolupráce 91 %

- Spolupráce s neziskovým sektorem 53 %

- Sociální služby nejsou vždy dostupné

- Velké nesrovnalosti při posuzování stupně závislosti

Srovnání se zahraničím

- **Velká Británie:**
The Professional Conference 2011 Manchester

- **Velká Británie:** Sunderland, P. Shattock

- **Německo:** Baden-Württemberg:
výzkum R. Trost, W. Sautter 2006-2011

- **Belgie:** MPI De Mast

- **Turecko:** Erbaa
- **Polsko**

Sedm faktorů, které ztěžují integrované vzdělávání žáků s PAS v českých školách

1. Nedostatečná informovanost učitelů a asistentů pedagoga o problematice a specifických postupech u PAS.
2. Nedostatek poradenských služeb s ohledem na vzrůstající počet diagnostikovaných žáků s PAS.
3. Nedostatek finanční podpory.
4. Nedostatek nácviku sociálních dovedností pro žáky s PAS.
5. Nedostatečná spolupráce mezi zúčastněnými stranami (škola, poradenské služby, rodina, sociální sektor, zdravotnický sektor, atd.).
6. Nedostatek podpory rodinám (např. rodinná terapie).
7. Nedostatek osobních asistentů pro vyplnění volného času, zvláště mimo větší města.